

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Болтаева Мунира Негматовна дар мавзуи «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.03 - Таърихи фалсафа (илмҳои фалсафӣ) пешниҳод шудааст.

Омӯзишу таҳқиқи ҷанбҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир аз ҷумла мавзуъҳои муҳим ва мубрамест, ки ҳамеша дар мадди назари муҳаққиқони таърихи фалсафа, антропологияи фалсафӣ ва ҷомеашиносони кишварамон қарор дошта, ин мавзуъ ҳамеша таваҷҷӯҳи олимони ватанию ҳориҷиро ба худ ҷалб кардааст. Таълифи рисолаи илмӣ дар мавзуи “Ҷанбаҳои концептуалии масъала худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир” таҳқиқоти саривақтӣ буда, бо мазмун ва мундариҷаи ҷолибаш саҳифаи тозаеро дар таърихи фалсафа, арзишиносиҳои худшиносӣ боз ҳоҳад кард.

Аз ин рӯ, тағиироти қуллӣ, ки дар ҳаёти сиёсӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоию фарҳангии ҷаҳон ва Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даврони муосир ба вукуъ мепайванданд, тақозо мекунанд, ки ҳар як сокини ҷумҳурӣ бештар аз пештар ба решоҳои таъриҳӣ, анъанаҳои мусбати пешинаи ниёғон ва мероси фарҳангии онҳо рӯ оварда, онҳоро бо дар назар доштани талаботи замони муосир дар таҳқими ҳувияти хеш ва миллати худ мавриди истифода қарор диҳанд ва дар амалияи иҷтимоӣ ҷойгоҳи худро муайян созанд.

Муҳиммияти дигари таҳқиқоти мазкур бо он далел асоснок карда мешавад, ки мубрамияти масъалаи худшиносӣ, қабл аз ҳама, бо вазъи сиёсӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии ҷаҳон ва кишвари мо дар замони муосир муайян карда мешавад. Дар баробари ин, бунёди давлати миллӣ, ташаккул ва рушди давлатдории миллӣ, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо бадастории истиқлолияти давлатӣ идеологияи қаблии шуравиро иваз намуд, имрӯз ба яке аз руқнҳои асосии сиёсати давлатӣ табдил ёфта,

тақозо мекунад, ки дар амалишавии чунин сиёсат тамоми шаҳрвандон хиссагузор бошанд.

Худшиносии фардӣ ва худамалисозии иҷтимоии он бошад, яке аз роҳҳои асосии омӯзиш ва илми дастрастарин ба ҳар шахсият аст, ки аз овони кӯдакии инсон то интиҳои умри шаҳс идома мейёбад. Аз ин рӯ, ошноии бештар додани шаҳрвандони ҷумҳурий бо роҳҳои худшиносии фардию гурӯҳӣ дар таърихи фалсафаи миллию ҷаҳонӣ низ, ки яке аз ҳадафҳои қалидии таҳқиқоти мазкур ба ҳисоб меравад, мубрамияти мавзуи диссертатсияро таъкид менамояд.

Маводи дар қисмати дараҷаи омӯзиши мавзӯъ таҳлил ва коркардкардашуда ба кори илмии мазкур алоқамандӣ доранд. Мақсади тадқиқот омӯзиши ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ буда, дар рисолаи тадқиқотӣ ба якчанд гурӯҳ тасниф карда шудааст.

Асосҳои методологии таҳқиқотро маҷмуи принципҳо ва муносибатҳо, усулҳои таҳқиқотии фалсафӣ ва мантиқии маърифат ва дақиқ кардани масъалаҳои матраҳшуда, аз ҷумла, методи таҳқиқотии таърихӣ, фалсафӣ-муқоисавӣ, мантиқӣ-таҳлилий, герменевтикий, низомнокӣ, муносибати байнифаниӣ, ки бо соҳаи фалсафаи иҷтимоӣ иртибот дорад ва ғайра ташкил медиҳанд. Ба сифати сарчашмаҳои илмӣ-назариявӣ асарҳои файласуфон, ҷомеашиносон, фарҳангшиносони ватанию ҳориҷӣ мавриди истифода қарор дода шуданд.

Навгонии илмии таҳқиқот қабл аз ҳама, аз тарзи гузориш ва ҳалли масъала – баррасии маҷмуии ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар таърихи фалсафаи муосир бармеояд: таърифи худшиносӣ, ки ҳам аломатҳои худшиносии фардӣ ва ҳам худшиносии гурӯҳиро дар бар мегирад, пешниҳод гардидааст; таснифоти худшиносӣ дар фалсафаи асримиёнагии тоҷик ба навъҳои худшиносии динӣ, ирфонӣ ва ақлонӣ сурат гирифтааст; таҳқиқи ҷанбаҳои концептуалии масъалаҳои худшиносӣ аз нигоҳи фалсафа, психология, илмҳои наве чун акмеология

ва валеология дар пайвастагӣ бо ҳам анҷом дода шуда, ҷанбаҳои амалии худшиносӣ дар мисоли худамалисозии иҷтимоӣ ва механизмҳои он нишон дода шудаанд; таносуби мағҳумҳои худшиносӣ ва бегонашавӣ дар асоси таълимоти К. Маркс ва Э. Фромм равшан карда шудааст; ақидаҳои мутафаккирону муҳаққиқони фалсафа доир ба нақши шахсияти худшинос ва худшиносии гурӯҳӣ дар шакли худшиносии миллӣ дар рушди ҷомеа ба доираи таҳқиқоти илмӣ ворид карда шудаанд.

Таҳқиқот ба талаботи Шинономаи таҳассус - 09.00.03 – Таърихи фалсафа мувофиқат мекунад. Дар ҳулоса натиҷаҳои асосии илмии таҳқиқоти диссертационӣ ва тавсияҳо доир ба истифодаи амалии натиҷаҳо ҷамъбаст карда шудаанд.

Саҳми шахсии довталаби дарёftи дараҷаи илмӣ дар муайян намудани мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, муайян намудани объект ва предмети тадқиқот, мушаххас намудани масъалаҳои асосии таҳқиқот, коркард ва таҳлилу тафсири маълумотҳои бадастомада, коркарди муқаррароти назариявӣ ва методӣ, пешниҳоди тавсияҳои амалий инъикос меёбад.

Қайд кардан ба маврид аст, ки мақолаҳои дар мачаллаҳои тақризшаванд ҷопнамудаи муаллиф, мазмуни асосии диссертатсияро инъикос менамояд.

Ҳулосаҳое, ки дар автореферати диссертатсия пешниҳод шудаанд, натиҷаи тадқиқоти мустақилонаи унвонҷӯ маҳсуб мешаванд.

Бояд қайд кард, ки дар автореферати диссертатсияи тақризшаванд дар баробари дастовардҳои зиёди илмӣ камбузиҳои техникую грамматикий низ ҷой доранд.

Эроди мазкур ҳусусияти тавсиявӣ дошта, арзиши илмии диссертатсияро коста намегардонанд.

Ҳамин тарик, аз таҳлилу баррасии автореферати диссертасияи Болтаева Мунира Негматовна дар мавзуи «Ҷанбаҳои концептуалии масъалаи худшиносӣ дар фалсафаи давраи муосир» ба хулоса омадан мумкин аст, ки мавзуи таҳқиқот дар шароити имрӯза мубрам мебошад ва он ба талаботи муқарраргардидаи Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, пурра ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.03 – Таърихи фалсафа мебошад.

Тақриздиҳанда:

номзади илмҳои фалсафа,
профессори кафедраи фанҳои ҷамъиятии
ДДҲБСТ

Ҷӯраев А.Х.

Суроға: индекс 735690, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ноҳияи Бобоҷон Ғафуров, ҷамоати Ҳайдар Усмон
кӯчаи Ориён, 16
Тел.: (+992) 927524466
E-mail:juraev@mail.ru

Имзои Ҷӯраев А.Х -ро тасдиқ менамоям:
Сардори шӯбайи кадрҳои ДДҲБСТ Бобоев А.Х.

Суроғаи муассиса:
Индекс 735700, шаҳри Ҳуҷанд, маҷаллаи 17, ҳонаи 1
Тел.: (+992- 3422) 2 38 11
E-mail:Info@tsuIbp.tj
6 08 соли 2025.

